

Zveme Vás na mezinárodní vědeckou konferenci

ROK 1989 A OCHRANA STÁTNÍ HRANICE

Bezpečnostní poměry v pohraničí v 80. letech

20.–21. 11. 2019

Technické muzeum v Brně
Purkyňova 105
612 00 Brno
www.tnbrno.cz

80. léta vnímáme především perspektivou roku 1989, tedy pohledem na pád komunistických režimů ve Východním bloku. Pro tuto dekádu je ovšem důležitým mezinárodněpolitickým i vnitropolitickým předělem nástup Michaila Gorbačova do čela komunistické strany v Sovětském svazu v březnu 1985. Gorbačovův pokus o reformu systému (přestrojka) a o debatu o problémech (glasnost) měl i mezinárodní přesah ve snížení napětí ve vztazích mezi Varšavskou smlouvou a Severoatlantickou aliancí.

Na situaci na československé státní hranici se však nelze dívat pouze v perspektivě zmírňování napětí na mezinárodní úrovni, popřípadě ve světle zmírnění represí pod vlivem reformního sovětského vedení. Naopak první polovina 80. let pozdějšímu vývoji vůbec nenasvědčovala, zejména po sovětské invazi do Afghánistánu. Režim ochrany československé státní hranice jak na severní hranici, tak na hranici s Rakouskem a Západním Německem ovlivnily události v Polsku počátkem 80. let. S nárůstem provozu na hraničních přechodech se zvyšovala i důležitost dalších problémů. Nebyl to jen dovoz nepovolených tiskovin, nucené vystěhovávání kritiků režimu (akce Asanace) atd., ale také stále častější případy nepovoleného dovozu spotřebního zboží a pašování, které spadaly do oblasti hospodářské kriminality. Svými základními parametry, tedy vojskovým střežením hranice se Západním Německem a Rakouskem, drátěnými zátarasy, hraničním pásmem atd. byl režim ochrany státních hranic shodný s předchozími léty. I nadále existovalo nebezpečí závažné zdravotní újmy při překonávání „zelené“ hranice. Ve světle odlišné politické a společenské situace v sousedních zemích pak nabývalo důležitosti i střežení hranic s Východním Německem, Polskem a Maďarskem.

V návaznosti na předchozí akce z let 2011, 2013, 2015 a 2017 si konference i tentokrát klade za cíl představit období 80. let příspěvky historiků, archivářů a dalších badatelů. Zároveň chce pojednat uvedenou problematiku z pohledu pracovníků muzeí, kteří při realizaci výstav a expozic v muzeích nebo v terénu pracují buď s objekty z této éry, nebo vytvářejí jejich repliky. Věříme, že průnik různých badatelských perspektiv bude přínosem této konference.

PŘEDPOKLÁDANÉ BLOKY PŘEDNÁŠEK KONFERENCE

I. Střežení státní hranice v osmdesátých letech

II. Aktivity armády a ostatních bezpečnostních složek směřující k zabezpečení hranice

III. Muzejní expozice a edukační projekty

IV. Obyvatelstvo v pohraničí

Upřesnění bloků přednášek konference bude spolu s předběžným časovým programem konference zasláno následně s případnými dalšími pokyny ke konferenci.

POKYNY PRO AUTORY PŘÍSPĚVKŮ A POSTERŮ

Předpokládaná délka jednotlivých odborných příspěvků je 20 minut. Přednášejícím bude k dispozici počítač s dataprojektorem. Po domluvě s Technickým muzeem bude možné referovat o výsledcích práce také formou posterových prezentací umístěných v předzáří konferenční místnosti. V programu konference bude vyhrazen čas i na diskusi o posterech.

UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK PRO PŘEDNÁŠEJÍCÍ – 13. 9. 2019

Všechny případné zájemce z řad referentů žádáme o zaslání témat příspěvků do poloviny září 2019. Po uzávěrce přihlášek přednášejících bude přednášejícím zaslán elektronickou poštou program konference a zároveň bude zpřístupněn na webových stránkách Technického muzea.

PŘIHLÁŠKY PŘEDNÁŠEK OPATŘENÉ STRUČNOU ANOTACÍ JE MOŽNÉ ZASÍLAT NA NÍŽE UVEDENÉ KONTAKTY:

Bc. Roman Řezníček
Technické muzeum v Brně
Purkyňova 105, 612 00 Brno – Královo Pole
reznicek@tmbрно.cz
T 541 421 430, 778 522 511, 541 421 411 (recepce)

Ing. Mgr. Pavel Vaněk, Ph.D.
Archiv bezpečnostních složek Brno (Kanice)
pavel.vanek@abscr.cz
T 221 008 167

ORGANIZAČNÍ POKYNY PRO ÚČASTNÍKY KONFERENCE:

Místo konání: Technické muzeum v Brně, Purkyňova 105, Brno–Královo Pole, přednáškový sál, 4. patro

Příjezd: od Hlavního nádraží tramvajovou linkou č. 12 (směr Technologický park), zastávka Technické muzeum. Pokud pojedete osobním vozidlem, je možné po předchozí domluvě na recepci (tel.: 541 421 411) parkovat v uzavřeném areálu muzea.

UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK ÚČASTNÍKŮ BEZ PŘÍSPĚVKU – 31. 10. 2019

KONFERENCEČNÍ POPLATEK: 300 Kč/osoba

Konferenční poplatek zahrnuje malé občerstvení po celou dobu konání konference a společenský večer v Technickém muzeu v Brně a vydání publikace z konference.

Prosíme o uhrazení poplatku za konferenci převodem na účet Technického muzea v Brně, číslo účtu 197830621/0710 (Česká národní banka) / variabilní symbol: 2011

Ve zprávě pro příjemce uveďte své jméno + název instituce (v tomto pořadí)

Při prezentaci prosíme předložit potvrzení o převodu na účet Technického muzea. Potvrzení o zaplacení poplatku za konferenci bude účastníkům předáno při prezentaci.

CESTOVNÉ A UBYTOVÁNÍ SI HRADÍ ÚČASTNÍCI SAMI. Zájemcům zašleme informace o ubytování v okolí.

Těšíme se na setkání v Brně.

Organizační výbor:

Bc. Roman Řezníček, Technické muzeum v Brně

Ing. Mgr. Pavel Vaněk, Ph.D.